

**VODIČ ZA GRAĐANE UZ
PRORAČUN OPĆINE
GVOZD ZA 2025. GODINU
I PROJEKCIJE ZA 2026.
I 2027. GODINU**

Poštovani građani Općine Gvozd,

ovim Vodičem za građane želi se na jednostavan način približiti općinske financije i što bolje vas upoznati s najvažnijim dokumentom potrebnim za funkcioniranje naše Općine. U tu svrhu pripremili smo Vodič za građane za 2025. godinu koji se nalazi pred Vama.

U ovom dokumentu smo na jednostavan način prikazali najvažnije planirane godišnje prihode i primitke, te sve rashode i izdatke Općine, a sve u cilju uvida gdje i kako se troši proračunski novac.

Kroz Vodič za građane prikazat ćemo vam koji su projekti u planu, a od velike su važnosti za razvoj naše Općine. Najvažnije je priprema projekata za novo EU programsko razdoblje 2021.-2027.godina. Kao i ranijih godina i ovaj će Proračun za sve stanovnike naše Općine osigurati najvišu razinu javnih usluga.

Posebno smo vodili računa o zadržavanju standarda javnih potreba stanovnika, osobito u segmentu predškolskog kao i školskog odgoja i obrazovanja djece i mladih ali smo isto tako i zadržali visoki komunalni standard uređenja naše Općine (nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, javne površine- igrališta).

Kako smo svjesni da bez ulaganja nema napretka, osigurali smo i znatna sredstva za važne investicije, projekte i dokumentaciju koji su preduvjet za kvalitetno kandidiranje na fondove EU.

Kako bismo potakli obrazovanje mladih ljudi i olakšali roditeljima školovanje financiramo: smještaj djece u dječjim vrtićima, sufinanciramo prijevoz učenika srednjih škola, novčane potpore za svako novorođeno dijete. Cilj nam je da što više mladih ljudi i obitelji ostane u Općini.

Pozivam vas da sudjelujete u stvaranju naše zajedničke budućnosti, jer svoje potencijale možemo razviti samo zajedničkim radu i zbog toga nam je bitna vaša povratna informacija kako bi smo bili općina koja ispunjava potrebe svojih stanovnika.

Gradimo i dalje zajedno Općinu Gvozd u vjeri i nadi da će postati moderna i uređena sredina ugodna i kvalitetna za život, na zadovoljstvo naših građana, kao i mnogih posjetitelja kojima će uređena općina biti omiljeno odredište i srdačan domaćin.

Općinski načelnik

Milan Vrga

Što je Proračun?

- Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave
- Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed
- Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21.)

Kako se donosi proračun?

- Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave: Općinsko vijeće Općine Gvozd)
- Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15. studenog tekuće godine
- Proračunsko planiranje provodi Jedinostveni upravni odjel, koji izrađuje koncept prijedloga za Općinskog načelnika. Proračun nije „statičan“, dokument, već je podložan promjenama tijekom godine.

Sadržaj Proračuna

Proračun se sastoji od općeg dijela, posebnog dijela i obrazloženja

OPĆI DIO ⇒ Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja

Račun prihoda i rashoda

Račun financiranja

- Račun prihoda i rashoda proračuna ⇒ prihodi i rashodi iskazani prema izvorima financiranja, ekonomskoj klasifikaciji te rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji
- Račun financiranja ⇒ primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i zaduživanja

POSEBNI DIO ⇒ sastoji se od plana rashoda proračuna i proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

OBRAZLOŽENJE ⇒ rezultati koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata

Prikaz sastavnih dijelova proračuna kako slijedi;

<u>PRORAČUN OPĆINE</u>		
1.OPĆI DIO	2.POSEBNI DIO	3.OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA	PRORAČUNA	
-Sažetak Računa prihoda i rashoda	Plan rashoda i izdataka po vrstama	rezultati
-Račun prihoda i rashoda	programi, aktivnosti, projekti	
-Račun financiranja		

Prihodi i, primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama kako slijedi;

- Organizacijska (međusobno povezane cjeline proračuna koji materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve)
- Programska (sadrži aktivnosti i projekte povezane zajedničkim ciljem)
- Ekonomska (sadrži prihode i primitke i rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni)
- Funkcijska (sadrži rashode i izdatke razvrstane prema namjeni)
- Izvori (sadrži prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene)

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

1) Rashodi poslovanja

- Rashodi za zaposlene (plaće djelatnika općine, naknade, doprinosi na plaće),
- Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),
- Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge)
- Subvencije (građanima)
- Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći)
- Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijale i zdravstvene zaštite,
- Ostali rashodi -donacije (naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijali, DVD-u, financiranju političkih stranaka i sl),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- Gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti, Javna rasvjeta, izgradnja lokalnih cesta)
- Kupnja uredske oprema i namještaja
- Oprema za održavanje i zaštitu
- Sportska i glazbena oprema
- Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene

Važno je znati!

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da isti mora biti uravnotežen
- **ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda**

- određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati!

PRIHODI PRORAČUNA

- komunalni prihodi - isključivo za komunalne programe,
- komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Gvozd uglavnom se troše za:
  - javne potrebe (financiranje predškolskog odgoja i sl.)
  - materijalne rashode općine,
  - rashode za zaposlene
  - pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture (Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tu namjenu)

Važno je znati!

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- Predškolski odgoj,
- Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Protupožarna i civilna zaštita

- Izrada prostornih planova
- Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

Fakultativni rashodi osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama

- Manifestacije, redovan rad udruga u kulturi
- Sport,
- Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- Tehnička kultura
- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz)
- Redovni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom Obrazovanju (sufinanciranje)

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun nije „statičan“ akt već se , sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine – Izmjene i dopune Proračuna (rebalans).

Procedura izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja: „rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće

- Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka

- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- isključivo za kapitalne investicije
- Investicija planirana u Proračunu
- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća

- Suglasnost Vlade RH

Ukupan opseg zaduženja godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)

Općina se može kratkoročno zaduživati

- Bez posebnih suglasnosti
- Pokriće nelikvidnosti
- Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2025. godinu

Proračun Općine Gvozd za 2025. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se unatoč realnoj potrebi, ne uvodi novo i dodatno opterećenje stanovništva i gospodarstva tj. ne povećavaju se javna davanja.

Makroekonomske pokazatelji i projekcije utemeljene su na dostupnim informacijama i statističkim podacima, te na Odluci Vlade Republike Hrvatske o proračunskom okviru za razdoblje 2025. -2027.. godine, uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a ujedno pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Ukupni prihodi i primici proračuna 2025. godine planirani su u iznosu od 3.858.496 EUR, rashodi i izdaci planirani su u visini od 3.917.379 EUR.

Općina Gvozd planira nastavak kapitalnih investicija:

- Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Gvozd
- Izgradnja nerazvrstanih cesta,
- Izgradnja vodoopskrbne mreže
- Izgradnja igrališta i popratnih sadržaja
- Modernizacija javne rasvjete – LED svjetiljkama
- Sanacija zgrade doma kulture
- Sanacija krova stare zgrade općine

- Nabava opreme za komunalno poduzeće
- Sanacija odlagališta Blatuša

Izrada Prostorno planske dokumentacije

- izrada dokumentacije vezana za uknjižbu nerazvrstanih cesta

Zadržavanje visokih standarda i stečenih prava u okvirima:

- Predškolskog odgoja i obrazovanja (sufinanciranje predškolskih programa, sufinanciranje nabave dodatnog obrazovnog materijala za učenike osnovne škole, prijevoz srednjoškolaca)
- Sufinanciranje rada udruga u kulturi i športu
- Potpora značajnim događanjima i manifestacijama
- Pобољшanje demografske situacije u općini (naknade za rođenje djeteta)
- Potpora socijalno ugroženom stanovništvu

Navedene investicije, kao što je vidljivo iz strukture prihoda uvelike ovise o dotacijama iz državnog, a dijelom i županijskog proračuna.

Projektni planovi, te zahtjevi za sufinanciranje kapitalnih investicija su ođaslani nadležnim ministarstvima i fondovima, no neizvjestan je njihov način, obim i vremenska dinamika sufinanciranja.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2025. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
- Povećanje udjela prihoda od kompenzacijskih mjera

Negativni pokazatelji:

- Općenito gospodarska i trenutno politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
- Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna (EU)

KRATKI PRIKAZ PRORAČUNA ZA PRORAČUNSKU 2025. I PROJEKCIJA ZA 2026. I 2027. GODINU

Proračun Općine Gvozd za 2025. godinu s projekcijama za 2026. i 2027. godinu usvojen je na 23. sjednici Općinskog vijeća 20. prosinca 2024.godine.

Proračunom su predviđeni

- Prihodi poslovanja u iznosu 3.847.541,00 EUR
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine 10.955,00 EUR
- Rashodi poslovanja 1.738.154,00 EUR
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine 2.179.225,00 EUR

Planirani prihodi općine za 2025. godinu su slijedeći:

	EUR
Prihodi poslovanja	3.847.541,00
Prihodi od poreza	410.067,00
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.122.792,00
Prihodi od imovine	79.825,00
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	183.592,00
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	51.000,00
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	265,00
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	10.955,00
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	10.955,00

Planirani rashodi općine za 2025. godinu su slijedeći:

	EUR
Rashodi poslovanja	1.738.154,00
Rashodi za zaposlene	380.531,00
Materijalni rashodi	750.231,00
Financijski rashodi	3.230,00
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	285.000,00
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	38.460,00
Ostali rashodi	280.702,00
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.179.225,00
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	5.309,00
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	970.827,00
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.203.089,00

Rashodi i izdaci u Proračuna Općine Gvozd za 2025. godinu planirani su po organizacijskoj klasifikaciji kako slijedi:

	EUR
- Jedinstveni upravni odjel Općine Gvozd	3.671.006,00
- Knjižnica i čitaonica Simo Mraović	74.597,00
- Općinsko vijeće	21.330,00
- Vijeće srpske nacionalne manjine	18.411,00
- Općinski načelnik	132.035,00

Rashodi i izdaci koji se predlažu u Prijedlogu Proračuna Općine Gvozd za 2025. godinu planirani su po programima i aktivnostima kako slijedi:

	EUR
Program 1000 Razvoj civilnog društva	8.000,00
Aktivnost A100001 Manifestacije u području kulture, odgoja, obrazovanja i civilnog društva	8.000,00
Program 1500 Zaštita prava nacionalnih manjina	18.411,00
Aktivnost A100001 Redovna djelatnost VNM	18.411,00
Program 2000 Javna uprava i administracija	2.035.068,00
Aktivnost A100001 Financiranje osnovnih aktivnosti JUO	275.266,00
Aktivnost A100002 Javni radovi	50.162,00
Aktivnost A100003 Održavanje poslovnih zgrada za redovno korištenje	120.843,00
Aktivnost A100004 Održavanje službenih automobila za redovno korištenje	17.261,00
Aktivnost A100005 Redovna djelatnost izvršnih tijela	132.035,00
Aktivnost A100006 Redovna djelatnost predstavničkog tijela	21.330,00
Aktivnost A100007 Provođenje izbora	34.900,00
Aktivnost A100010 Savjet mladih	900,00
Kapitalni projekt K100001 Izgradnja i dodatno ulaganje na poslovnim objektima	1.213.089,00
Tekući projekt T100001 Nabava dugotrajne imovine	39.282,00
Tekući projekt T100002 Nabava opreme za komunalno poduzeće	130.000,00
Program 2500 Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja	27.326,00
Aktivnost A100001 Osnovna djelatnost DVD	18.672,00
Aktivnost A100002 Redovna djelatnost civilne zaštite i HGSS	8.654,00
Program 3000 Razvoj i upravljanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zaštite voda	151.327,00
Kapitalni projekt K100001 Izgradnja objekata i uređaja odvodnje	76.327,00
Kapitalni projekt K100002 izgradnja vodovodne mreže	75.000,00
Program 3500 Održavanje komunalne infrastrukture	1.252.058,00
Aktivnost A100001 Javna rasvjeta energija i održavanje	92.118,00
Aktivnost A100002 Prigodna dekoracija naselja	12.309,00
Aktivnost A100003 Održavanje nerazvrstanih cesta	140.710,00
Aktivnost A100004 Održavanje javnih zelenih površina	50.000,00
Aktivnost A100005 Deratizacija i higijeničarske usluge	21.636,00
Aktivnost A100006 Sufinanciranje rada skloništa za napuštene životinje	3.982,00
Aktivnost A100007 Sufinanciranje linijskog prijevoza putnika	30.000,00
Aktivnost A100008 Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet	4.000,00
Aktivnost A100009 Održavanje građevina i uređaja javne namjene	5.003,00
Aktivnost A100010 Održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda	2.654,00
Aktivnost A100011 Održavanje čistoće javnih površina	15.000,00

Kapitalni projekt K100001 Gradnja objekata i uređaja za javnu rasvjetu	5.000,00
Kapitalni projekt K100002 Asfaltiranje nerazvrstanih cesta	519.646,00
Kapitalni projekt K100003 Izgradnja trga	100.000,00
Kapitalni projekt K100005 Izgradnja pješačkih staza	100.000,00
Tekući projekt T100001 Asfaltiranje županijskih cesta	150.000,00
Program 4000 Jačanje gospodarstva	5.707,00
Aktivnost A100001 Redovna djelatnost LAG-a	5.309,00
Aktivnost A100002 Poticanje zapošljavanja	398,00
Program 4500 Zaštita okoliša	33.670,00
Aktivnost A100003 Odlaganje komunalnog otpada	10.309,00
Kapitalni projekt K100001 Sanacija odlagališta	23.361,00
Program 5000 Predškolski odgoj	100.398,00
Aktivnost A100001 Program predškolskog odgoja	100.398,00
Program 5500 Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje	21.000,00
Aktivnost A100002 Sufinanciranje javnog prijevoza srednjoškolaca	12.000,00
Tekući projekt T100001 Nabava udžbenika - drugi obrazovni materijal	9.000,00
Program 6000 Razvoj sporta i rekreacije	90.000,00
Kapitalni projekt K100001 Rekonstrukcija nogometnog igrališta	83.000,00
Tekući projekt T100001 Sufinanciranje rada sportskih klubova	7.000,00
Program 6500 Promicanje kulture	89.597,00
Aktivnost A100001 Redovan rad Knjižnice i čitaonice	74.597,00
Aktivnost A100004 Pomoć vjerskim zajednicama	15.000,00
Program 7000 Socijalna skrb	23.069,00
Aktivnost A100001 Poklon paketići za sv. Nikolu - djeca do 15 g	4.000,00
Aktivnost A100002 Pomoć za troškove stanovanja	1.569,00
Aktivnost A100003 Pomoć za novorođenu djecu	3.500,00
Aktivnost A100004 Stambeno zbrinjavanje - komunalni doprinos	1.000,00
Aktivnost A100005 Redovna djelatnost OOCK	10.000,00
Aktivnost A100006 Pomoć obiteljima djece sa teškoćama u razvoju	3.000,00
Program 7500 Potpora poljoprivredi	3.982,00
Aktivnost A100002 Raspolaganje poljoprivrednim zemljištem	3.982,00
Program 8500 Zdravstvo	21.408,00
Aktivnost A100001 Prijevoz pokojnika na obdukciju	1.991,00
Aktivnost A100003 Troškovi sahrane	1.500,00
Aktivnost A100005 Osiguranje zdravstvene zaštite na području općine	17.917,00
Program 9000 Upravljanje imovinom	36.358,00

Aktivnost A100002 Rješavanje imovinsko pravnih odnosa	5.358,00
Aktivnost A100003 Uknjižba komunalne infrastrukture - ceste	30.000,00
Kapitalni projekt K100001 Izrada prostorno planskih dokumenata	1.000,00

OPĆINA GVOZD

Trg dr. Franje Tuđmana 6

44410 Vrginmost

Tel: +385 44 526 151

e-mail:

opcina-gvozd@sk.t-com.hr